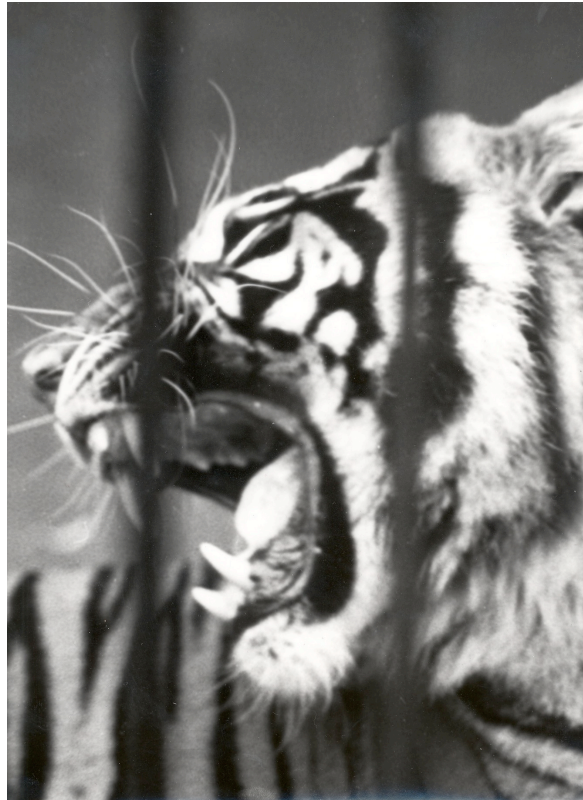

HENGEN HELIUM

SIRPALEITA HYVÄSTÄ ELÄMÄSTÄ

Olli-Jukka Jokisaari

© Olli-Jukka Jokisaari

Turku 2004

Kuva: © Laura Jokisaari

Pese silmäsi jokainen aamu ja ilta, jotta ymmärrät, miten itseäsi muutenkin toistat.

Korkealta näet kauas, mutta et lähelle.

Kaiken näkijänä tyrmäät sen, mitä et silmilläsi kuule.

Ajattelijana päädyt sinne, mihin kiireinen ei joudu.

I

Sana on lupaus tehdä maailmasta itsensä mukainen.

Sana on tietoisuuden tiivistymä. Muuta tietoisuutta ei ole kuin sosiaalista.

Sana on totta tai epätotta suhteessa toisiin sanoihin.

Sana on kahva ymmärryksen ovesa.

Sana vie viattomuuden ja tuo vastuun.

Sanan toteuttamiseen ja kumoamiseen perustuu inhimillinen elämä.

Kiista sanasta on taistelua tietoisuuden hallinnasta.

Sanoin luodaan mahdottomat ja mahdolliset maailmat.

Todensanoja tuhoaa mahdottoman ja luo mahdollisen.

Todellisuus ei koskaan pakene eikä sitä voi paeta.

Totuuden julistaminen on epävarmuutta todellisuudesta.

Todellisuudesta luopuminen tekee valehtelusta tarpeettoman.

Valhe on kieltämässään todellisuudessa.

Valehtelu edellyttää kyvyn kuvitella toisin. Sillä ihminen erottaa itsensä muista olennoista.

Kulttuuri on kuvittelukyvyn mittavin tuotos ja ihmisen suurin valhe.

Sanojen loppuessa alkaa fyysinen väkivalta. Henkinen jatkuu koko ajan.

Mykkyys versoo tappoja ja itsemurhia.

Sanat palaavat joskus luoteina takaisin.

Sanaisan arkun avaaminen on toisinaan ruumisarkun avaamista.

Monen ajattelijan loppu on hengenlähtö lyijynraskaana.

Hirvittävyksien jälkeen puhutaan paljon, sanotaan vähän.

Kuvitellaan heidät hyvyyden vastaisiksi. Me olemme hyviä.

Puhutaan pahasta, jotta hyvälle olisi olemassa hyvä todellisuus.

Tarinat hyvistä muodostavat myytin, jota suojellaan pahan tavoin.

Myytin kyseenalaistajaa ei hyväksi sanota, narriksi korkeintaan. Se on kyseenalaistajan korkein mahdollinen asema.

Moni peittää todellisuutta: luonnon monimuotoisuus, monikulttuurisuus, moniarvoisuus.
Hävitetty kuvitellaan, jotta kehitys ei sattuisi.

Sanassa kuollutkin elää.

Yksilön hajoaminen alkaa sanojen menettämisestä.

Sanansa menettänyt kiinnittyy tavaramerkkeihin.

Ajatteluun ei voi uskoa. Uskoon ei voi itseään ajatella.

Kun luopuu ajattelusta, uskoo.

Ajattelu yksityistää yhteisen.

Ymmärretty ajatus rikkoo pinnan, aukaisee pohjattomuuteen.

Viisautta puhkeaa ajattelun korkeapaineessa. Viime aikoina on ollut mieletön sää.

Viisaudella on usein hulluuden naamio.

Naamioituminen on uhatun keino säilyä.

Suojautuneen vaarana on muuttua maskikseen, tyhjäksi.

Jos osattaisiin sanoa, ei puhuttaisi paljon.

Sanoja, joita ei sanota, ei ole.

Viisas ei huuda. Hän luottaa sanaan.

Paha on sen olla, joka ei sanoja löydä.

Itku käy sanoista, kun ne löytyvät.

II

Hän näkee todellisuudesta palan ja kuvittelee loput.

Hän keksii mahdottomia maailmoja, ja elää niissä mahdollisten kustannuksella.

Hän kuvittelee olevansa vapaa käskyjen, ohjeiden ja halujen ristivedossa.

Itsensä määrittäjänä hän on kuin tähtien tarkkailija kaukoputken väärässä päässä.

Hän ihmeellistää todellisuuden, koska hän ei sitä käsitä.

Ihminen on rakentanut koneen vähentämään ja lisäämään, kummankaan ymmärtämättä mitä.

Kuviteltuun tai todelliseen eroon ihminen asettaa syyt. Useimmiten edelliseen.

Mies ja nainen ovat ihminen. Erotta ne ja se katoaa.

Ihmiset puhuvat toisilleen toisistaan kuin asiantuntijoina.

Joskus ihmiset eivät ymmärrä toisiaan. Jälkeenpäin kuvitellaan muuta.

Yksinkertaiselle nauretaan. Monimutkaista ei ymmärretä. Tämän keskinkertaiset jakavat keskenään.

Teologit ja psykologit tietävät, että on selitettävä ja selityksin hallittava. Ne elättävät.

Erimielisyydet ovat vaarallisia. Ne syrjäyttävät.

Syrjäyttäminen on julmin ja yleisin vallankäytön keino.

Tahdoton yksinäisyys on kuolemanvakavaa.

Yksinäinen on erilainen omassa ja toisen mielessä.

Itseymmärrys vaatii toisen silmiä — toisen ymmärtäminen omia.

Ihmiset käyvät kilpailuyhteiskunnassa selviytymiskamppailua toisiaan vastaan. Yksi vastaan yksi on yhtä kuin nolla — mitättömyys.

Itsekeskeisyyden varjot peittävät paljon. Moni itu kuihtuu valon puutteeseen.

Toisen varaan ei kannata rakentaa. Minät ovat kasvaneet liian suuriksi.

Ollaan valikoidusti kohteliaita — siitä voi minä hyötyä.

Minät tavoittelevat hyötyä ilman päämäärää.

Halutaan olla ikinuoria. Se ilmenee narsismina, vastuuttomuutena ja laumamaisuutena.

Nuori pelkää aikuisuutta, vastuuta ja huolta toisista, mitä ikuinen nuori pelkää koko elämänsä.

Aikuiset vapauttivat itsensä ja lapsensa nuoriksi, talouden huoriksi.

Lapsuus kuoli aikuisten vapauteen — vastuusta.

Ihminen julisti Jumalan kuolleeksi tullakseen itse luojaksi. Syntyi tuotemaailma.

Tuotemaailmaa katsellessa ihminen päihtyy mahdollisuudesta muuttua tavaraksi.

Tuotteet syrjäyttivät luojan, kun se samaistui niihin. Luomisesta tuli tuottamista.

Jos ihminen tuotteistuu tätä vauhtia, on luomakunnassa järjestettävä pian uudet kruunajaiset.

III

Syytös on vaivaton kuin hyvin toimiva suoli, vaikka syyttämällä joutuukin helposti syytetyksi.

Moraalisen tuomion julistaja tuntee kohteen itsessään.

Moraalin perustaa ei saa julkisesti ivata. Se on pysyvä sääntö, vaikka perusta muuttuisikin.

Pahalle hyvä on pahin.

Paha osoittaa hyvään ja hyvä pahaan. Mikä hyvän parantaisi?

Media vaikenee itsestään.

Puhumattomuus ei tee olemattomaksi. Se lisää keisarin vaatekertoja.

Pahoinvoinnin saa itselleen syömällä tai kuuntelemalla roskaa.

Ensin opitaan pidättämään ulosteita ja sitten sanoja, ummetukseen saakka.

Pidättämisen ja päästämisen prosessit näkyvät ihmisen toiminnassa. Vatsa kipeytyy usein pään ummetuksesta.

Ummettaja kaipaa ripulin vihaa. Se keventää.

”Kuuntele sisäistä ääntäsi.” Kehotus viitanee ripuliin, varsinaiseen ja puhuttuun.

Lihava kuorsaa, kun läski ei anna nukkua.

Minne rohkeus vie, sinne pelko jättää.

Kun ei rohkene elämästä kuolla, on pelättävä molempia.

Kuoleman pelko synnyttää toivon päättymättömästä elämästä.

Pelosta päästyään törmää rohkeuden puutteeseen.

Pelko on viaton. Sitä ei voi valehdella luo eikä pois.

IV

Ihminen erotettiin luonnosta, jotta luonnon alistaminen mahdollistui. Kun se onnistui, luonnollistettiin ihminen.

Usko menetelmiin tyhjentää päämäärät ja poistaa pyhän edistystä rasittamasta.

Tutkimus tekee kohteestaan hallittavan. Hallitsevuus muunnetaan hallinnoksi.

Tiede kokeellistaa elämän. Sitä hallinnoimaan nimitettäköön elämäministeri.

Tutkijat jättivät moraalin ja papit totuuden. Toisilleen.

Pappi polttaa totuutta tulessa sen siinä palamatta. Tutkija leikkaa moraalial totuudesta giljotiinilla, joka kaasuuntui Auschwitzissa ja räjähti lopullisesti Hiroshimassa.

Yhtä uskomattomasti tiede edustaa totuutta kuin kirkko moraalial.

Pappi ja tutkija menettivät kohteensa kieltämällä todellisuuden.

Tutkijat etsivät syrjäytymisgeeniä. Se ilmenee köyhillä.

Geeni kuvataan itsekkääksi. Sillä todistetaan uusliberalismi luonnon välttämättömydeksi. Biologia ja ideologia sekoittuvat näin ideobiologiaksi.

Tutkija: "Parhaat muuttavat maaseudulta pois." Muuta siis maalta pois, ole hyvä!

Einsteinin aivojen säilyttäminen todistaa suhteellisuusteorian sosiaalisen suhteettomuuden.

Kirjoitus Turun yliopiston hallintorakennuksen seinässä: ”Vapaan kansan lahja vapaalle tieteelle”. Anteeksi, vapaus?

Lingvistinen käänne selvensi kielet mutkalle.

Lääke- ja taloustieteen yhteisistä sovelluksista mainittakoon elinkauppa.

Tieteessä on sisäistetty kielto ruokkivan käden puremisesta. Yritysjohtajia ei arvostella, ei edes leikillään.

Tieteellinen maailmankuva edistyy koko ajan: Jumalasta tuli minä, teologeista filosofeja, minästä dna, filosofeista tarpeettomia.

Teologit ovat filosofeja rehellisempiä. He tunnustavat uskonsa.

Tiede vapautti myytin ydinkärkeen. Jumalan pelko maallistui.

Jos tieto vapauttaa, olemme kautta aikojen vapaimmat ihmiset tiedon tuotannolla mitattuna. Tulevat ovat vielä vapaampia.

Vapaus ei tunne armoa.

Kun tiede tajusi rajansa, se alkoi veikata. Todesta tuli todennäköisyys, tutkimuksesta lisätutkimuksen vaatimus.

Luonnon ja ihmisen tutkiminen näyttää riittävältä kohteiden menettämiseksi.

Tekniikka saattaa ihmisen luonnon tilaan.

V

Kuluttaja on keskiarvo.

Kuluttaja on vain talouden väline. Ei mitään muuta.

Kuluttaja voidaan aina korvata toisella, yksilöä ei koskaan.

Kuluttaja: ”Kerro, kerro, mainostin, ken on massan yksilöin?”

Ostamisen vapaus on kuluttamisen pakkoa määrättyistä vaihtoehtoista.

Yhä nykyaikaisempien tavaroiden täytyy vanhentua yhä nopeammin ja yhä ahnaampien kuluttajien on kulutettava yhä enemmän, jotta kasvu kasvaisi.

Sukupolvien välinen kuilu on ylitetty kuluttamalla tulevien sukupolvien mahdollisuudet.

Ihminen toteuttaa ja etsii itseään, kuluttajana.

Nuoruus on arvossaan, sillä keskenkasvuinen on paras kuluttaja.

Minuus on kulunut vaihdettaviksi elämäntyylyiksi, lifestyles.

Työllä hankitaan kulutuskykyä.

Normaalius on kykyä ja halua kuluttaa.

Lopeta kuluttaminen ja muutut oudoksi.

Poikkeava on selityksen velkaa.

Totalitarismissa ihmisillä on samanlaiset tavarat ja tavat. Markkinataloudessa sitä nimitetään yksilöllisyydeksi.

Yksilöllisyyden kuvittelu ei yksin takaa yksilön olemassaoloa.

Yksilöllinen reaktio mainoksiin on laumakäyttäytyminen.

Vapaaehtoisten alistujien suuri määrä on nykyisen totalitarismin erityispiirre.

Manipulaation mestarinäyte: muuta todellisuutta ei kuluttamiselta nähdä.

Kuluttaja kantaa samat kassit laatikosta laatikkoon — kaupasta roskikseen.

Kuluttajan unelma on saada itsensä julkikulutettavaksi.

Tuotteina katsovat kuluttajat toisiaan ja itseään.

Tuote ja kuluttaja, kaksi marjaa — toinen rehua, toinen karjaa.

Kuluttajalla on suuri tehtävä ihmisen kuluttamisessa.

Loppuun kuluneen tuhkasta nousee uusi tuote, kolmen vuoden takuulla.

Massakulutus on ympäristön massatuho.

Pääoman kasvun nimessä johtajat kehottavat: Kuluttakaa! Siis: tuhotkaa ympäristö!

Ollaan järkeviä! Kulutetaan, jotta mitään ei säästyisi!

Kulutetaan pallo pois. On loppukirin aika. Kuka ehtii eniten?

Kuluttamisen lyhyt historia: eliölajit tuotepäriksi.

Kulutin, siis olin.

VI

Kaikki on ei kenenkään.

Se, mikä on minun, on pois muilta. Niin erottuu omistaja, minä.

Minä on maailman yleisin omistaja ja samalla yleisin riistäjä.

Minät ostavat ja myyvät persoonillaan.

Köyhä ei kykene.

Omistusoikeus velvoittaa valtaan, johon kuuluu huoli omaisuudesta.

Varkaus on omistusyritys. Köyhyys on omaisuuden puuttumista.

Halu lisätä omistustaan on vallanhimoa.

Himoilla on taipumus orjuuttaa.

Omistaminen suojellaan kaiken menettämisen uhalla.

Pääoma kasvaa aina jonkin muun kuin itsensä kustannuksella.

Pääoman liikkeet ovat sodan merkkejä.

Kilpailukyvyllä osoitetaan olemassaolon oikeutus.

Absoluuttisesti rikas omistaa kaikki. Toiset ovat hänen orjiaan.

Orja on absoluuttisesti köyhä. Hän on menettänyt vallan itsensäkin suhteen.

Luonto ei voi omistaa mitään. Se on siis absoluuttisesti köyhä.

Luonnon orjuuttamiselle perustuu suurin osa omistusta. Sen mahdottomuudesta seuraa perikato.

Pääoma erottelee ihmiset eri arvoisiksi.

Yksilön identiteetti on luettelo omistuksista.

Köyhältä puuttuu identiteetti, koska hän ei omista mitään. Siksi maailman köyhimpiä yksilöitä ei voi listata.

Rikas erottuu yksilöksi köyhien laumaa vasten.

Yksityisomistuksen lait suojelevat epäoikeudenmukaisuuden.

Lähtökohtaista oikeudenmukaisuutta ei omistamisessa ole. Tuloksena on väistämättä epäoikeudenmukaisuus.

Omistuksen lakkauttaminen synnyttää tasa-arvon. Jos kukaan ei omista, jokainen omistaa yhtä vähän ja paljon.

Omistaminen on määritelty pääoman ja ihmisyyden perustaksi.

Jokainen on omistamisen väline omistajana ja omistettuna.

Valta itseensä määrittäytyy omistussuhteena toiseen.

Omaisuuudella on hintansa.

Omistaminen ei ole koskaan yksityistä.

VII

Kansainvälistyminen näkyy savujuovina taivaalla. Siinä haisee lähetyskäsky.

Kansainvälistyminen on aina ollut heikompien alistamista. On lyöty niitä, jotka eivät sitä ole ymmärtäneet ja tapettu ne, jotka eivät ole sitä hyväksyneet.

”Näpit irti toisista kulttuureista” (Linkola). Tuon lauseen ihmisrakkautta lähetyskäskyn sokaisema ei näe.

Muutoksesta on tehty niin välttämätön, että se toteutetaan pakolla välttämättömyyden pettäessä.

Vieras kulttuuri on tätä kulttuuria.

Työvoimaa tulee olla riittävästi varastossa. Pidetään palkat kurissa maahanmuuttajilla.

Tehokkuuden nimissä on oltava suvaitsevainen. Siitä syntyy monikulttuurisuuden vaatimus.

Suorituskyvyn maksimointi samankaltaistaa kulttuurit.

Teknokulttuurissa suorituskyvyn on arvoton kulttuurina, koneena ja ihmisenä.

Köyhyys on kansallisessa politiikassa budjetin kehysongelma, kuten nälänhädät ovat länsimaille kansantuotteen promilleongelma.

Kehitysyhteistyö jättää jälkeensä paljon velkaisia ollakseen yhteistyötä.

Kehitysyhteistyön hedelmät tulevat säilykkeinä takaisin.

Taidegalleriassa ihmetellään kehitysmaiden ihmisten kekseliäisyyttä. ”Mitä kaikkea tyhjästä säilykepurkista saakaan?”

Vain hyvin harvoilla on mahdollisuus päättää globalisaation suunnasta. Sen luonne ei ole demokraattinen, vaan imperialistinen.

EU kävisi lyhenteeksi sanoista Epädemokraattinen Unioni.

EU:n eliitti haluaa itselleen omaa poliisia ja armeijaa. Niillä suojellaan valta demokratian uhalta.

Väkivaltakoneistot ovat itsensä toteuttamista varten.

Suomen sosiaalidemokraattinen puolue on toimillaan lyhentänyt nimensä Suomen puolueeksi.

”Tälle politiikalle ei ole vaihtoehtoja.” Jos lause pitää paikkaansa, ei tarvita kuin toimihenkilöitä hoitamaan välttämättömät asiat.

Hallitukset ja eduskunnat voisi kilpailuttaa. Tulospalkkausjärjestelmä sinne, missä sitä vaaditaan.

Neuvostoliiton hajottua saapui nälkä myös Suomeen.

Oppilas Suomi ei kuuntele Siperian vaan Wall Streetin opetuksia.

Suomi antoi vallan markkinoille, samaistui länteen unohtaakseen itäisen alkuperänsä.

Suomi halusi ytimiin sulaakseen pois itsestään.

Kaljasta tuli olutta, tuulipukukansasta eurojunteja.

Lehmä otti kannettavakseen eurooppalaisen hulluuden.

Perustettiin globalisaation puolustusjärjestö kuten Putinille puolue.

Globalisaatio merkitsee pääoman vallan ulottamista kaikkialle ja kaikkeen.

Globalisaation suurimmat edistäjät ovat NATO ja WTO. Asekauppa.

Kun globalisaation vastustajat iskevät kauppaan, aseet puhuvat.

Prahan keväällä ja Genovan kesällä on eroa 33 vuotta.

VIII

Tiedon valtatie on kuin moottoritie. Molemmat antavat maailmasta yksitoikkoisen kuvan, mitä ei vauhdin hurmassa ajatella.

Myydään tietokone jokaiselle ja siirretään samalla muisto menneistä kulttuureista ja eliöistä niiden massamuisteille.

Sisällöntuotanto on kehyksien myynnin helpottamista.

Tietoyhteiskunnan yksilö ei tiedosta vaan surffaa.

Yksilölliset portaalit ovat jokaiselle. Massalle.

Yksilön kehitys seuraa tekniikan kehitystä. Viestintä on muuttunut langattomaksi.

Tekniikan väärinkäyttöä — ihmiset, joilla on matkapuhelimet muuttavat samaan paikkaan.

Kännykästä tuli känsä.

Kännykän tilan tarkistusneuroosi riehuu epidemiana.

Viljeltävä on, vaikka kännykkä ei enää soisi.

Media on päämäärätön välitin. Se muuttaa käyttäjänsä kaltaiseksi.

Ei voi olla yksilöllistä, jos yleinen on kaikkialla.

Lauman tunnistaa ulkonäön, toiminnan ja ajattelutavan samankaltaisuudesta kuten yksilön erilaisuudesta.

Lukemattomat ovat sivistymättömiä ja katsoneet sokeita.

Ennakkoluuloinen kieltäytyy katsomasta ja olettaa vapautuvansa luulostaan katsomalla.

Kolumni alusvaate— ja automainosten välissä lisää myyntiä.

Valta on välineillä, taloudella ja medially. Valtamedia on osuva nimitys.

Riittävästi julkisuutta saatuaan voi päästä hyvätahdon lähettilääksi.

Yliravituille näytetään aliravittuja, jotta nälkä olisi.

Puolueet teettävät mielipidekyselyjä tietääkseen ihanteensa.

Ihmiset oppivat ihanteensa mediasta.

Raha mediaa pyörittää ja rahasta media kertoo.

Puolueet muuttuvat Puolueeksi, rahan edustajaksi.

Rahan valta on demokratian ylittämätön este.

Ajan tappamisessa on kuoleman kiirehtimisen maku. Viihtyminen on siinä onnistumista.

Viihde edellyttää elämän ja elää sen lopusta.

Lisätään viihdettä, jotta ihmisten olisi mahdollista elää ymmärtämättä.

Viihdeteollisuus välittää murhia. Tuloksena on aivokuolleita.

Minä ei elossa pysy, eikä niillä muuta ole.

IX

Virran voimakkuus ei kerro alkulähteen riittävydestä.

Tunteita manipuloidaan, järkeä sumutetaan. Siten suunnataan ihmisten tahto.

Markkinointi ja rehellisyys ovat toistensa negaatioita.

Markkinatalous ei perustu vapauteen valita, vaan tahdon manipulaatioon. Se automatisoi valehtelun.

”Menesty!” Suuri tarina on syntynyt.

Kauppakorkeakoulufilosofi ilahtui termistä ”sattumalta rikastuneet”. Vastaavasti ilahduttavia termejä ovat ”sattumalta köyhtyneet” ja ”sattumalta nälkää näkevät”.

”Se oli sattuman sanelema juttu.” (iskelmä). Sattumamarkkinoilla käy rikkailla hyvä tuuri.

Köyhille suositellaan monesti markkinatalouden oppeja, ilman huumoria.

Tarinat äkkirikastumisesta kuuluvat markkinatalouden myytteihin.

Myyttiä on toistettava, jotta usko järjestelmään säilyisi.

Yrittäjä on markkinatalouden myytin ritari, välineellistymisen kiteytymä.

Ole hyvä väline, niin ehkä selviydyt.

Jos et selviydy, syyllistyt.

”Myy itsesi meille.” (Työpaikkailmoitukset). Ja ihmiset myyvät.

Orjien ulkoistaminen on kannattanut. Ihmisillä tehdään kauppaa enemmän kuin koskaan aikaisemmin, ja ne ovat halventuneet.

Kapitalismin uusin ihme — itse itseään myyvä orja.

Ansioluettelot tarinoivat loistavista tuotteista, sillä ihmisiä pelottaa etteivät käy kaupaksi.

Jos työmarkkinoilla ei tule ostetuksi, joutuu alennusmyyntiin. Jos ei alessakaan kelpaa, poistetaan valikoimista.

Suru tulee, jos minä ei myy. Nälkä ainakin.

Kapitalismi pyrkii sulkemaan sisäänsä kaiken — niin siitä tulee todellisuus. Toista ilman toista ei enää voi kuvitella, eikä mitään sen ulkopuolella.

Ihmiset samastuvat suuryrityksiin kuten aikanaan kansallisvaltioihin.

Kokonaisuudet ovat aina valheita (Adorno).

Viimeinen ihminen todetaan parhaaksi, kehityksen huipuksi.

Kehityksestään ylpeänä viimeinen ihminen ei osaa kuvitella olevansa viimeinen.

Kuvittelun loppu on toden loppu.

Mahdollisuuden maljoista juodaan kaatokännejä.

Kun talouden veturilta häviää raiteet alta, ravintolavaunussa vielä jonotetaan.

Yhteiskunta rakennetaan työllä ja tuhoaan pelaamalla.

Taloutta pelataan ihmisillä. Siinä pelissä onnistuneet tunnustetaan, epäonnistuneet unohdetaan.

X

Puheet ihanteiden kuolemasta eivät ole täysin aiheettomia. Siunataan hävittäjiä: ostoskeskuksia ja sotakoneita.

Platonin mukaan valtion johtajien tulee tietää, mitä hyvä on. Nämä eivät näytä tunnistavan edes pahaa.

Ylimmät yhteiskuntaluokat läpäisee moraalisääntö: ei pidä jäädä kiinni.

Moraaliset ihanteet ja ihmisten toiminta ovat kuin tuli ja vesi. Elämme poikkisahattuina.

Omaa etua on vaikea myöntää, mutta vaivatonta käyttää.

Etuoikeutetut julistavat itsensä lahjakkaiksi. Yhteiskuntaluokista on tullut lahjoja. Geeneistä niiden perusta.

Yläluokka voi hyvin. Genetiikka lohduttaa ja talousjärjestelmä kannattaa.

Parhaat pärjäävät aina, toisten kustannuksella.

Tulkitaan heikot vahvoiksi, jotta syylistäminen on mahdollista.

Köyhyys on vika, rikkaus ansio.

Vika edellyttää itsensä syylistämistä, ansio kiittämistä.

Itsensä syylistäjä käy loppumatonta oikeusprosessia, jossa valitettavan usein annetaan kuolemantuomioita.

Moni voisi elää, jos saisi olla vajaa.

Kestävä kehitys toteutetaan hävittämällä se, mikä ei kehitystä kestä.

Jatkuvan kasvun maksiimi: On tehostettava tehostamista kunnes mitään ei enää ole.

Ihmisen tulevaisuuden voi selvittää tarkkailemalla palokärkeä, jolta on metsät kaadettu.

Paniikissa muisto ei lohduta.

XI

Luonto rauhoittaa, koska siellä ei ole mainoksia, kunnes sen huomaa.

Luonnonsuojelu on poikkeustila. Jos luontoa ei suojella, se tuhoetaan, mikä on normaalitila.

Rehevöityminen on aikamme ilmiö monella tavoin. Sekä ihmiset että vesistöt ylikuormittuvat.

Valjastettiin joet, lannoitettiin pellot ja viljeltiin metsät kuten ihmiset.

Kun tämä aika päättyy, sitä ei enää ole.

Lähtiessä tulevat menneet.

Aika kuluttaa mittaajansa.

Muistot ovat vanhojen näkemistä.

Ajatukset johtavat syntymäänsä.

Elämä on kaunis, kunnes ajatus siitä kuolee.

Todesta on tullut unelma, se on unelman kuolema.

Illon on kone, suruton on sen maailma.

Tahto loppuu, kun elämä lakkaa.